

CENTRUM ANALIZ REGIONALNYCH
I LOKALNYCH

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2013

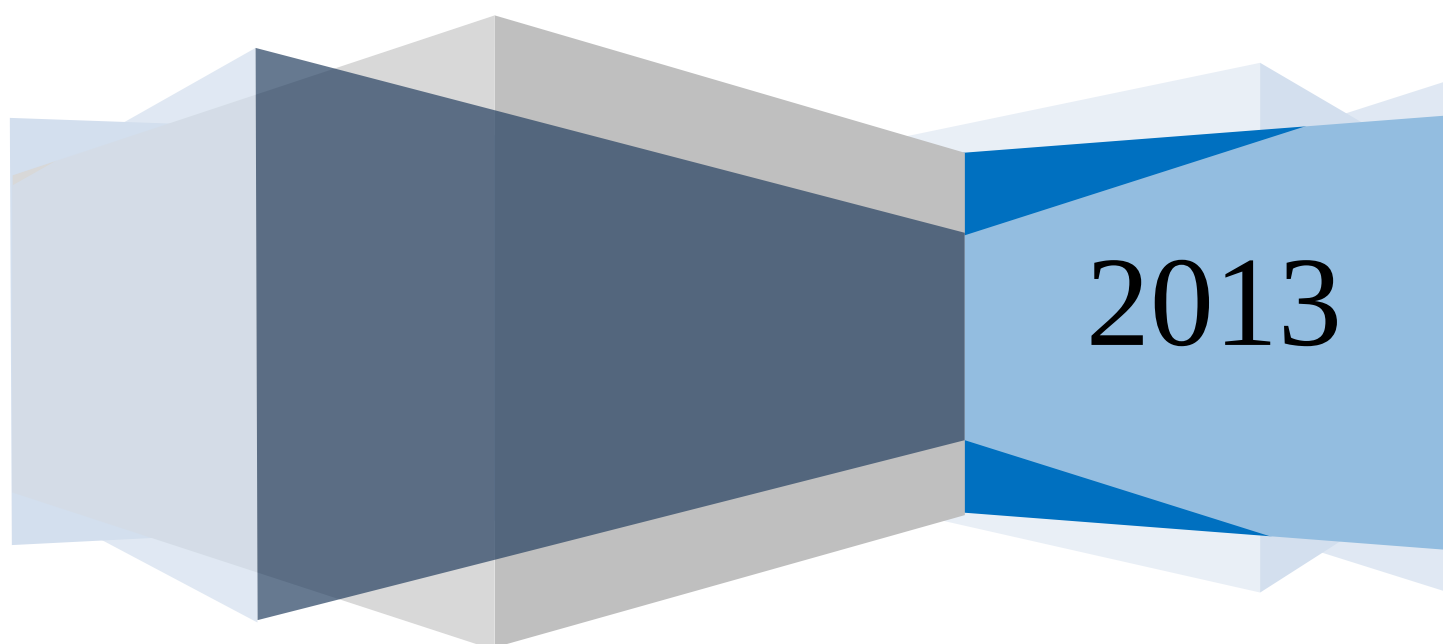
Województwo dolnośląskie

Dr hab. prof. SGH Hanna Godlewska-Majkowska

Dr Agnieszka Komor

Dr Patrycjusz Zarębski

Mgr Magdalena Typa

Warszawa, październik 2013

Wstęp

Niniejszy raport powstał w wyniku zastosowania wyników badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem prof. SGH dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów, w celu możliwie jak najlepszego uchwycenia istotnych dla inwestora cech regionów, rozpatrywanych ogólnie oraz z punktu widzenia specyfiki działalności gospodarczej oraz wielkości inwestycji.

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej (PAI) oceniają walory lokalizacyjne regionów. W wersji uproszczonej są obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Są to wskaźniki PAI1 odnoszące się do całości gospodarki regionalnej/narodowej (PAI1_GN) oraz do wybranych sekcji: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - turystyki i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej.

Oprócz tego są opracowane wskaźniki wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych tylko na tym poziomie województw lub makroregionów. Umożliwiają znacznie szerszy zakres kontekstu ocen ich atrakcyjności inwestycyjnej. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki (PAI2_C, PAI2_G, PAI2_I, PAI2_M).

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie współpracującego z Instytutem Przedsiębiorstwa Centrum Analiz Regionalnych i Lokalnych: www.caril.edu.pl, a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

1. Charakterystyka gospodarki regionalnej województwa dolnośląskiego

Województwo dolnośląskie należy do najbardziej atrakcyjnych inwestycyjnie regionów Polski. Jego atutami są:

- wysoki poziom rozwoju gospodarczego, znacznie przekraczający średnią krajową,
- bardzo korzystne położenie geopolityczne, z uwagi na sąsiedztwo Niemiec i Republiki Czeskiej, a także atrakcyjne położenie względem rynków zbytu tworzonych przez aglomeracje praską, berlińską i warszawską,
- bardzo dobrze rozwinięta infrastruktura transportowa (drogowa, kolejowa, wodna, lotnicza) i teleinformatyczna:
 - dogodne połączenia drogowe: autostrada A4, drogi międzynarodowe E40, E36, E65 i E67,
 - rozbudowany system linii kolejowych: międzynarodowe linie kolejowe: E30 i E59,
 - dobrze rozwinięta sieć transportu wodnego (system wodny Odry umożliwia transport barkami rzeczny z Dolnego Śląska do zespołu portowego Szczecin – Świnoujście, a poprzez kanały Odra -Sprewa i Odra – Hawela, Dolny Śląsk został włączony do systemu żeglugi śródlądowej Europy zachodniej),
 - port lotniczy Wrocław-Strachowice im. Mikołaja Kopernika (*Copernicus Airport Wrocław*) umożliwiający połączenia zagraniczne z Frankfurtem, Monachium, Londynem, Kopenhagą, Mediolanem, Dublinem, Nottingham, Dortmundem, Shannon, Glasgow, Liverpooliem, Sztokholmem, Cork oraz Rzymem,
 - bardzo dobry dostęp do Internetu (pod tym względem województwo należy do najwyższej ocenianych regionów w Polsce),
- obecność licznych uczelni wyższych, wśród których licznie są reprezentowane najlepsze w Polsce jednostki naukowe,¹
- bogactwo kulturowe (liczne zabytki, wśród których na wyróżnienie zasługują: Hala Stulecia we Wrocławiu oraz Kościoły Pokoju w Świdnicy i Jaworze – obiekty światowego dziedzictwa UNESCO) i walory przyrodnicze (Sudety, Przedgórze Sudeckie) stwarzają podstawy dla rozwoju usług turystycznych
- wysoki poziom rozwoju przemysłu, co uwidacznia specjalizacja tego regionu w prowadzeniu nowoczesnych rodzajów produkcji przemysłowej (przemysł środków transportu, farmaceutyczny, elektronika użytkowa, sprzęt AGD i RTV),
- wysoko rozwinięte rolnictwo, w tym szczególnie produkcja roślinna, stanowiąca fundament rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego,

¹W roku 2010 do najlepszych w Polsce jednostek naukowych Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego zaliczyło min. następujące uczelnie wraz z ich jednostkami naukowymi: Politechnikę Wrocławską (Wydział Chemiczny, Wydział Mechaniczny, Wydział Budownictwa Lądowego i Wodnego, Wydział Elektroniki Mikrosystemów i Fotoniki), Uniwersytet Wrocławski (Wydział Chemii, Wydział Biotechnologii, Wydział Matematyki i Informatyki, Wydział Filologiczny), Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu (Wydział Inżynieryjno-Ekonomiczny, Wydział Zarządzania Informatyki i Finansów, Wydział Nauk Ekonomicznych, Wydział Gospodarki Regionalnej i Turystyki w Jeleniej Górze), Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu (Wydział Nauk o Żywności, Wydział Medycyny Weterynaryjnej, Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt) oraz Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej im. Ludwika Hirszfelda PAN we Wrocławiu.

- Liczne podstrefy ekonomiczne, oferujące dogodne warunki prowadzenia działalności gospodarczej inwestorom.

Zbiorczą charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa dolnośląskiego

Wyszczególnienie	Województwo dolnośląskie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2010 r. (zł/osoba)	41750,0	37096	-
Liczba ludności (osoby stan na stan na 31 XII 2012)	2914362	38533299	7,6%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2012 r. (osoby)	41350	484999	8,5%
Absolwenci szkół średnich w 2012 r. (osoby)	26844	421317	6,4%
Liczba pracujących w 2012 r. (osoby)	1011328	13911203	7,3%
Struktura pracujących w 2012 r.	sektor rolniczy 8,7% sektor przemysłowy 31,7% sektor usługowy 59,6%	sektor rolniczy 17,1% sektor przemysłowy 27,4% sektor usługowy 55,5%	
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w 2011 r. (mln zł)	5759,6	73704,4	7,8%
Kapitał spółek w 2011 r. (mln zł)	16608,6	194160,6	8,6%
Specjalne strefy ekonomiczne w województwie			
– SSE Kamiennogórska, podstrefa: gm. Dobroszyce, gm. Gryfów Śląski, gm. Janowice Wielkie, gm. Kamienna Góra, gm. Lubawka, gm. Nowogrodzice, gm. Prusice, gm. Żmigród, m. Jawor, m. Jelenia Góra, m. Kamienna Góra, m. Lubań, m. Piechowice, m. Zgorzelec – SSE Legnicka, podstrefa: gm. Chojnów, gm. Gromadka, gm. Legnickie Pole, gm. Miękinia, gm. Polkowice, gm. Prochowice, gm. Przemków, gm. Środa Śląska, m. Chojnów, m. Głogów, m. Legnica, m. Lubin, m. Złotoryja – SSE Tarnobrzaska, podstrefa: gm. Kobierzyce – SSE Wałbrzyska, podstrefa: gm. Brzeg Dolny, gm. Bystrzyca Kłodzka, gm. Długolęka, gm. Góra, gm. Jelcz-Laskowice, gm. Kłodzko, gm. Kobierzyce, gm. Nowa Ruda, gm. Oława, gm. Strzegom, gm. Strzelin, gm. Syców, gm. Świdnica, gm. Twardogóra, gm. Wiązów, gm. Wołów, gm. Ząbkowice Śląskie, gm. Żarów, m. Bielawa, m. Bolesławiec, m. Dzierżoniów, m. Kłodzko, m. Kudowa-Zdrój, m. Nowa Ruda, m. Oleśnica, m. Oława, m. Piława Główna, m. Świdnica, m. Świebodzice, m. Wałbrzych, m. Wrocław			
Wyróżniające oceny PAI_2 i RAI (klasa A, B i C)			
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI_2	Gospodarka narodowa klasa A Przemysł kapitałochłonny klasa A		

		Przemysł pracochłonny klasa A Handel klasa A Turystyka klasa A Edukacja klasa A
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI		Gospodarka narodowa klasa A Przemysł klasa A, Handel klasa C Turystyka klasa C Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna klasa A
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN		
Powiaty	Klasa A	lubiński, polkowicki, m.Legnica, wrocławski, Wrocław
	Klasa B	zgorzelecki, Jelenia Góra, głogowski, świdnicki, wołowski
Gminy	Klasa A	Bolesławiec (1), Warta Bolesławiecka (2), Jawor (1), Karpacz (1), Kowary (1), Piechowice (1), Kamienna Góra (1), Lubań (1), Świeradów-Zdrój (1), Zawidów (1), Zgorzelec (1), Bogatynia (3), Złotoryja (1), Jelenia Góra (1), Głogów (1), Jerzmanowa (2), Chojnów (1), Lubin (1), Lubin (2), Rudna (2), Grębocice (2), Polkowice (3), Legnica (1), Bielawa (1), Dzierżoniów (1), Piława Górna (1), Duszniki-Zdrój (1), Kłodzko (1), Kudowa-Zdrój (1), Nowa Ruda (1), Polanica-Zdrój (1), Radków (3), Stronie Śląskie (3), Szczytna (3), Świdnica (1), Świebodzice (1), Strzegom (3), Żarów (3), Boguszów-Gorce (1), Szczawno-Zdrój (1), Wałbrzych (1), Oleśnica (1), Oława (1), Strzelin (3), Oborniki Śląskie (3), Brzeg Dolny (3), Czernica (2), Długołęka (2), Kąty Wrocławskie (3), Kobierzyce (2), Siechnice (3), Wrocław (1),
	Klasa B	Bolesławiec (2), Szklarska Poręba (1), Podgórzyn (2), Lubawka (3), Siekierczyn (2), Pieńsk (3), Góra (3), Kunice (2), Prochowice (3), Chocianów (3), Radwanice (2), Lądek-Zdrój (3), Jedlina-Zdrój (1), Ząbkowice Śląskie (3), Krośnice (2), Syców (3), Jelcz-Laskowice (3), Środa Śląska (3), Trzebnica (3), Wisznia Mała (2), Wołów (3), Sobótka (3),

Źródło: opracowanie własne.

Województwo dolnośląskie dostarczyło w 2010 r. 8,5% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 41750 zł, przy średniej dla Polski 37096 zł. Wynik ten plasuje województwo na 2 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2003-2010 wyniosła 184,2%, przy średniej dla Polski równej 168 %. W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się stosunkowo wysokim udziałem sektora usług 59,6% podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 8,7% i 31,7% pracujących (GUS, BDR 2013).

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2013 to 2914362 mieszkańców, co stanowiło 7,6% ludności Polski. W województwie dolnośląskim struktura wieku w roku 2012 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 17,0% osób, produkcyjny: 64,8% i poprodukcyjny: 18,2% (Polska analogicznie: 18,3%, 63,9% i 17,8%). Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa w sierpniu 2013 r. 12,9%, dla porównania w Polsce - 13%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2013 wyniosło 3678,7zł, czyli 97,6% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 38 uczelni wyższych, w których kształci się 155 tys. studentów, czyli 9,2% studentów w skali kraju. W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 6,9% uczniów województwa, natomiast do techników 7%.

Sektory strategiczne dla województwa ujęte w strategii rozwoju regionalnego to przede wszystkim: górnictwo i przetwórstwo rud miedzi, węgla brunatnego, wydobywanie surowców skalnych mineralnych, produkcja tkanin, produkcja artykułów spożywczych i napojów, produkcja wyrobów z drewna, produkcja wyrobów chemicznych, produkcja maszyn i urządzeń elektrycznych, produkcja maszyn i aparatury elektrycznej, produkcja wyrobów szklarsko-ceramicznych, produkcja podzespołów i części pojazdów mechanicznych.

Preferencyjne warunki prowadzenia działalności gospodarczej występują w województwie m.in. w 4 Specjalnych Strefach Ekonomicznych takich jak:

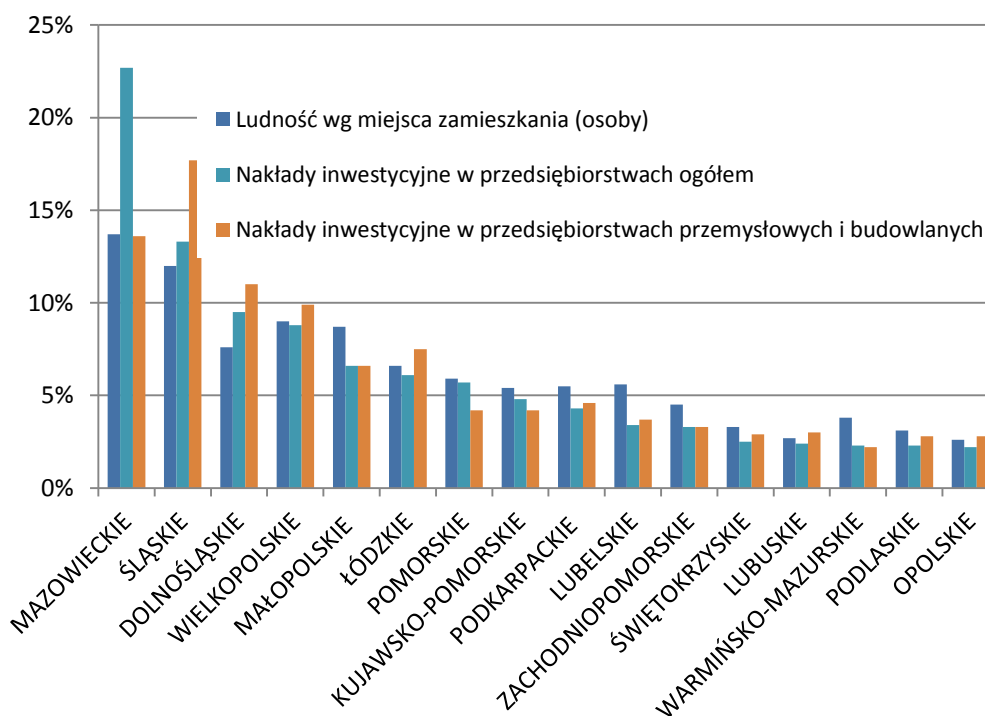
- SSE Kamiennogórska, podstrefa: gm. Dobroszyce, gm. Gryfów Śląski, gm. Janowice Wielkie, gm. Kamienna Góra, gm. Lubawka, gm. Nowogrodzice, gm. Prusice, gm. Żmigród, m. Jawor, m. Jelenia Góra, m. Kamienna Góra, m. Lubań, m. Piechowice, m. Zgorzelec,
- SSE Legnicka, podstrefa: gm. Chojnów, gm. Gromadka, gm. Legnickie Pole, gm. Miękinia, gm. Polkowice, gm. Prochowice, gm. Przemków, gm. Środa Śląska, m. Chojnów, m. Głogów, m. Legnica, m. Lubin, m. Złotoryja,
- SSE Tarnobrzaska, podstrefa: gm. Kobierzyce,
- SSE Wałbrzyska, podstrefa: gm. Brzeg Dolny, gm. Bystrzyca Kłodzka, gm. Długołęka, gm. Góra, gm. Jelcz-Laskowice, gm. Kłodzko, gm. Kobierzyce, gm. Nowa Ruda, gm. Oława, gm. Strzegom, gm. Strzelin, gm. Syców, gm. Świdnica, gm. Twardogóra, gm. Wiązów, gm. Wołów, gm. Ząbkowice Śląskie, gm. Żarów, m. Bielawa, m. Bolesławiec, m. Dzierżonów, m. Kłodzko, m. Kudowa-Zdrój, m. Nowa Ruda, m. Oleśnica, m. Oława, m. Piława Górna, m. Świdnica, m. Świebodzice, m. Wałbrzych, m. Wrocław.

2. Pozycja województwa na mapie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i Unii Europejskiej

Województwo dolnośląskie charakteryzuje się bardzo wysoką ogólną atrakcyjnością inwestycyjną, o czym świadczy przyznanie województwu klasy A wg głównego wskaźnika potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej, obliczonego dla całej gospodarki regionalnej PAI 2_GN (por. rys.1 w Aneksie). Region uzyskał także bardzo wysokie oceny potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej obliczone w oparciu wskaźniki PAI2 dla sekcji: przemysł kapitałochłonny (klasa A), przemysł pracochłonny (klasa A), handel i naprawy (klasa A), turystyka (klasa A), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (klasa A).²

Atrakcyjność inwestycyjną można także określić na podstawie wskaźników rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), opartych na mikroklimatach takich jak: rentowność majątku trwałego, produktywność pracy, samofinansowanie JST oraz nakłady inwestycyjne. Region uzyskał ponadprzeciętne oceny wskaźników RAI dla gospodarki narodowej (klasa A), przemysłu (klasa A), handlu i napraw (klasa C), turystyki i gastronomii (klasa C) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (klasa A) - por. rys. 2 w Aneksie. Potencjalna i rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna znalazła odzwierciedlenie w decyzjach inwestorów odnośnie przepływów kapitału. Ukazuje to rysunek 1.

Rysunek 1. Struktura regionalna nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach w 2011 roku na tle udziału w zaludnieniu (% wielkości krajowej)

Uwaga: są to najbardziej aktualne dane.

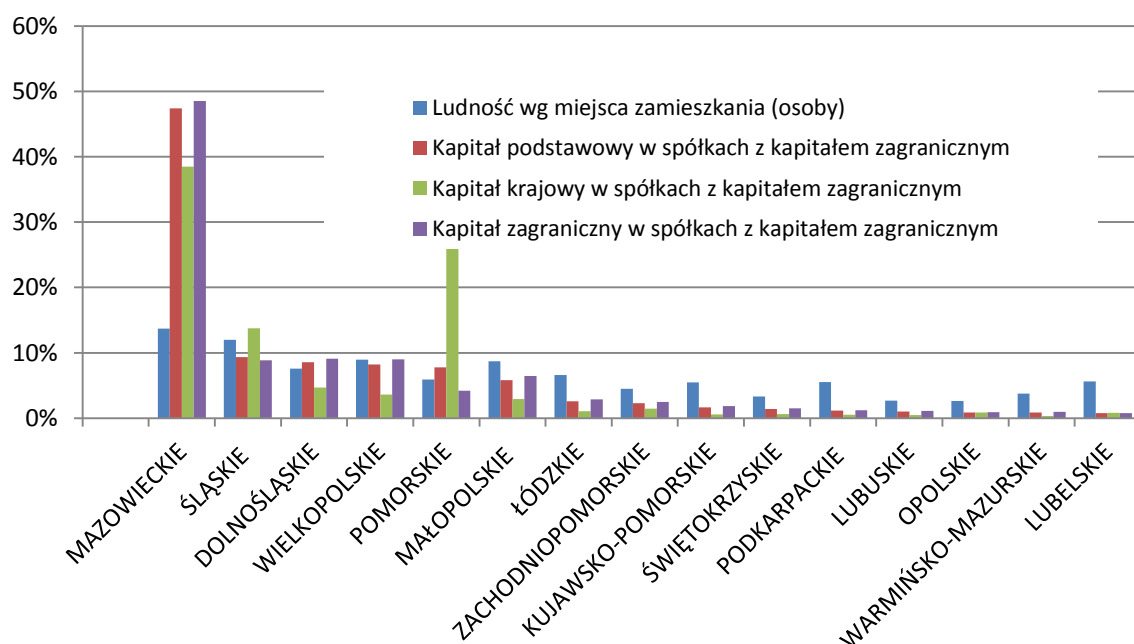
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (data pobrania 13.11.2013)

² Sekcja C - przemysł przetwórczy, sekcja G - handel i naprawy, sekcja I - hotele i restauracje, sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie Instytutu Przedsiębiorstwa Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej - <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/publikacje>

Jak wynika z przedstawionego rysunku województwo dolnośląskie jest konkurencyjne na rynku inwestycji, gdyż udział województwa w krajowych nakładach inwestycyjnych przedsiębiorstw jest wyższy niż wynikałoby z jego udziału zaludnieniu. Dotyczy to nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach przemysłowych (10% udziału w rynku). Województwo jest też ponadprzeciętne pod względem tworzenia nowych firm z udziałem kapitału zagranicznego. W roku 2011 na województwo to przypadało 9% wszystkich nowo powstałych przedsiębiorstw w Polsce.

Ten sam wniosek płynie z analizy wielkości kapitału nagromadzonego w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego - por. rysunek 2.

Rysunek 2. Struktura regionalna kapitału w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego w 2011 roku na tle udziału w zaludnieniu (% wielkości krajowej)

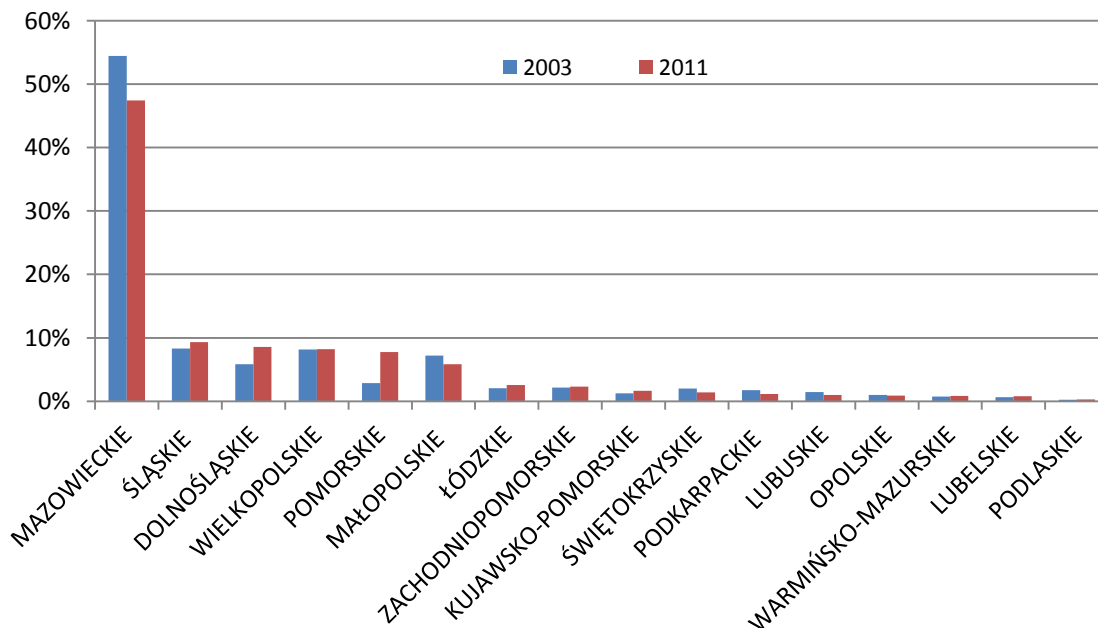
Uwaga: są to najbardziej aktualne dane.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (data pobrania 13.11.2013).

Region dolnośląski w roku 2011 zajął trzecie miejsce w Polsce pod względem nagromadzonego kapitału podstawowego w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego (8,6% jego wartości we wszystkich województwach).

Dolny Śląsk wyróżnia się także wzrostem konkurencyjności na rynku bezpośrednich inwestycji zagranicznych, o czym świadczy fakt, iż w latach 2003-2011 udział w rynku liczony wartością kapitału zagranicznego w ww. spółkach wzrósł z 5,8% do 8,6% (patrz rys. 3).

Rysunek 3. Pozycja konkurencyjna województw na rynku inwestycji z kapitałem zagranicznym wg wartości kapitału podstawowego spółek z udziałem kapitału zagranicznego w latach 2003 i 2011 (% wielkości krajowej)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, data pobrania 13.11.2013.

Region dolnośląski jest nie tylko atrakcyjny w skali Polski, ale także w porównaniu do innych regionów europejskich. Wskazują na to wyniki badań nad atrakcyjnością inwestycyjną regionów UE – por. Tabela 2 w Aneksie.

Dolnośląskie ma przewagę konkurencyjną w zakresie kapitału ludzkiego, ocenionego na klasę B. W ostatecznej klasyfikacji województwo zajęło 184 lokatę i zostało zaliczone do klasy D, czyli nieco poniżej średniej Unii Europejskiej.

Jest bardziej atrakcyjne niż między innymi regiony: **włoskie:** Valle d'Aosta/Vallée d'Aoste, Marche (NUTS 2006), Abruzzo, Campania, Umbria (NUTS 2006), Molise, Sardegna, Sicilia, Puglia, Basilicata, Calabria; **greckie:** Kentriki Makedonia, Thessalia, Notio Aigaio, Kriti, Ionia Nisia, Ipeiros, Dytiki Ellada, Anatoliki Makedonia, Thraki, Sterea Ellada, Voreio Aigaio, Dytiki Makedonia, Peloponnisos; **brytyjskie:** Lincolnshire, West Wales and The Valleys, Cornwall and Isles of Scilly; **czeskie:** Střední Morava, Severozápad; **szwedzkie:** Norra Mellansverige, **belgijskie:** Prov. Luxembourg (BE), **niemieckie:** Sachsen-Anhalt, Lüneburg; **francuskie:** Bourgogne, Lorraine, Champagne-Ardenne, Basse-Normandie, Corse, Picardie, Poitou-Charentes; **hiszpańskie:** Canarias, Illes Balears, Andalucía, Castilla-La Mancha, Extremadura; **słoweńskie:** Vzhodna Slovenija; **austriackie:** Burgenland (AT), **węgierskie:** Nyugat-Dunántúl, Közép-Dunántúl, Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Dél-Alföld; Észak-Alföld; **portugalskie:** Região Autónoma da Madeira (PT), Algarve, Norte, Alentejo, Região Autónoma dos Açores i Centro (PT); **słowackie:** Západné Slovensko, Stredné Slovensko, Východné Slovensko; **bułgarskie:** Severoiztochen, Severen tsentralen, Yugoiztochen, Yuzhen tsentralen oraz Severozapaden; **rumuńskie:** Vest, Nord-Vest, Centru, Sud-Est, Sud-Vest Oltenia, Nord-Est oraz Sud – Muntenia.

3. Zróźnicowanie wewnętrzne atrakcyjności inwestycyjnej województw

Powiaty

Do najbardziej atrakcyjnych powiatów województwa dolnośląskiego należy zaliczyć powiaty: Wrocław, polkowicki, Legnicę, lubiński, wrocławski, Jelenią Górę, zgorzelecki, powiat głogowski, wołowski i świdnicki - patrz tab. 2.

Tabela 2. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna powiatów województwa dolnośląskiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Powiat	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Wrocław	0,367	A	A	A	A	A
Powiat polkowicki	0,354	A	A	A	A	A
Legnica	0,318	A	A	A	B	A
Powiat lubiński	0,318	A	A	A	B	A
Powiat wrocławski	0,303	A	A	A	A	A
Jelenia Góra	0,290	B	B	B	B	A
Powiat zgorzelecki	0,283	B	A	B	A	C
Powiat głogowski	0,281	B	B	B	C	B
Powiat wołowski	0,271	B	B	B	C	B
Powiat świdnicki	0,266	B	B	B	C	C

Źródło: opracowanie własne.

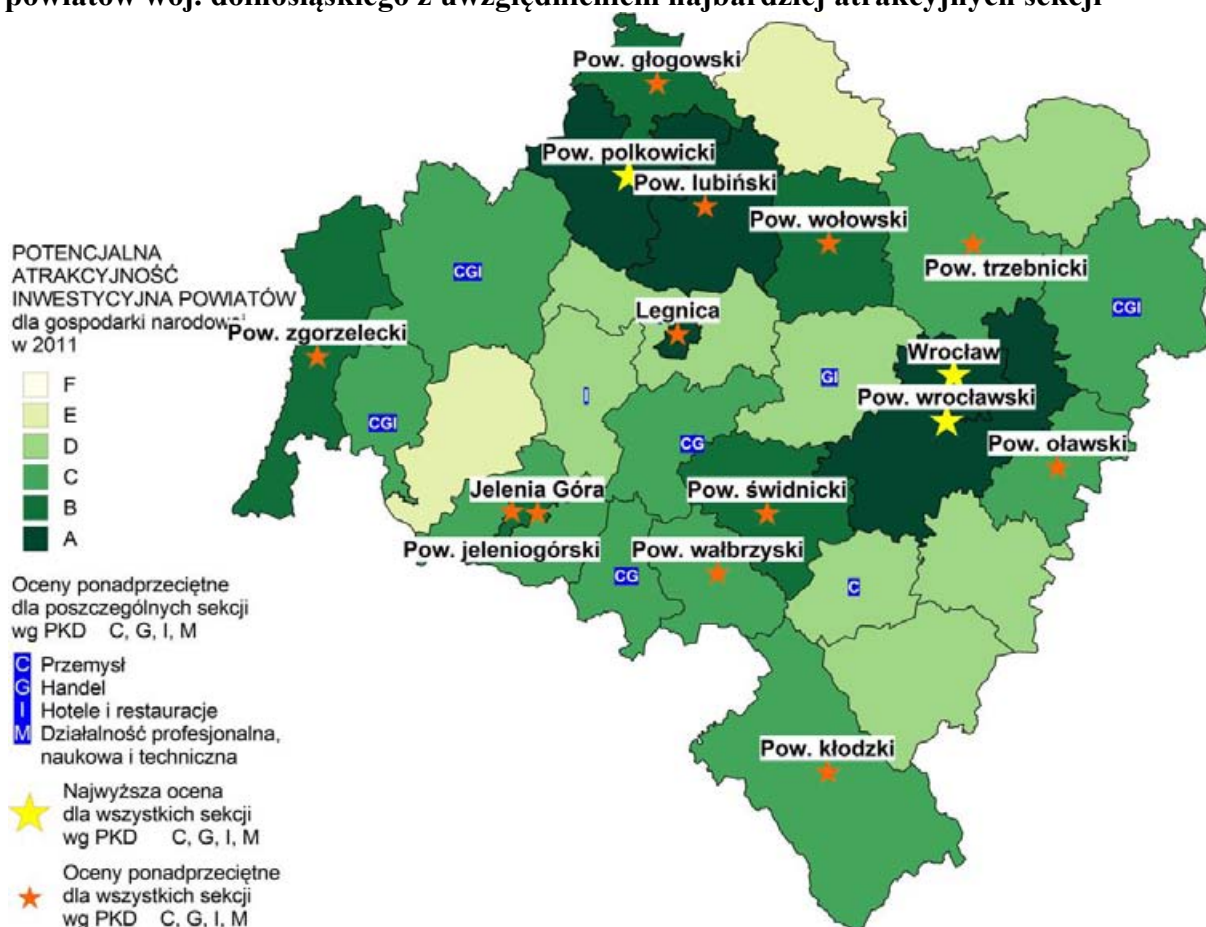
Wymienione powiaty charakteryzują się bardzo wysoką i wysoką atrakcyjnością inwestycyjną. Na wyróżnienie zasługują powiaty grodzkie: Wrocław oraz ziemskie: polkowicki i wrocławski, z uwagi na uzyskanie przez te jednostki klasy A potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich analizowanych sekcji gospodarki narodowej.

W odniesieniu do poniższych sekcji należy wyróżnić dodatkowo następujące powiaty:

- oławski, wałbrzyski, bolesławiecki, kamiennogórski, lubański, trzebnicki, jaworski, powiat oleśnicki (klasa C) dla sekcji C,
- jeleniogórski, kłodzki, oławski, wałbrzyski, kamiennogórski, lubański, trzebnicki, jaworski, oleśnicki (klasa C) dla sekcji G,
- oławski, wałbrzyski, trzebnicki (klasa C) dla sekcji I oraz jeleniogórski, kłodzki, oławski, wałbrzyski, trzebnicki dla sekcji M.

Syntetyczną ocenę atrakcyjności inwestycyjnej powiatów województwa dolnośląskiego zawiera rysunek 4.

Rysunek 4. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. dolnośląskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

Źródło: opracowanie własne.

Gminy

Podobnie jak w przypadku powiatów, również atrakcyjność gmin wykazuje duże zróżnicowanie. Wśród najlepiej ocenionych znalazły się takie gminy jak: Bolesławiec (1), Warta Bolesławiecka (2), Jawor (1), Karpacz (1), Kowary (1), Piechowice (1), Kamienna Góra (1), Lubań (1), Świeradów-Zdrój (1), Zawidów (1), Zgorzelec (1), Bogatynia (3), Złotoryja (1), Jelenia Góra (1), Głogów (1), Jerzmanowa (2), Chojnów (1), Lubin (1), Lubin (2), Rudna (2), Grębocice (2), Polkowice (3), Legnica (1), Bielawa (1), Dzierżonów (1), Piława Góra (1), Duszniki-Zdrój (1), Kłodzko (1), Kudowa-Zdrój (1), Nowa Ruda (1), Polanica-Zdrój (1), Radków (3), Stronie Śląskie (3), Szczytna (3), Świdnica (1), Świebodzice (1), Strzegom (3), Żarów (3), Boguszów-Gorce (1), Szczawno-Zdrój (1), Wałbrzych (1), Oleśnica (1), Oława (1), Strzelin (3), Oborniki Śląskie (3), Brzeg Dolny (3), Czernica (2), Długołęka (2), Kąty Wrocławskie (3), Kobierzyce (2), Siechnice (3), Wrocław (1). Znalazło to także odzwierciedlenie w ich wysokich ocenach (A lub B) dla wszystkich analizowanych sekcji - por. tabela 3.

Tabela 3. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa dolnośląskiego w dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Polkowice (3)	0,291	A	A	A	A	A
Wrocław (1)	0,283	A	A	A	A	A
Lubin (1)	0,280	A	A	A	B	A
Świdnica (1)	0,276	A	A	A	B	A
Zgorzelec (1)	0,276	A	A	A	A	A
Chojnów (1)	0,275	A	A	A	C	A
Bolesławiec (1)	0,273	A	A	A	A	A
Brzeg Dolny (3)	0,267	A	A	A	A	A
Głogów (1)	0,266	A	A	A	B	A
Złotoryja (1)	0,264	A	A	A	A	A
Oleśnica (1)	0,261	A	A	A	A	A
Legnica (1)	0,258	A	A	A	A	A
Jawor (1)	0,258	A	A	A	B	A
Kobierzyce (2)	0,256	A	A	A	A	A
Lubań (1)	0,255	A	A	A	A	A
Siechnice (3)	0,249	A	A	A	A	A
Oława (1)	0,247	A	A	A	B	A
Polanica-Zdrój (1)	0,247	A	A	A	A	A
Kłodzko (1)	0,246	A	A	A	B	A
Kamienna Góra (1)	0,243	A	A	A	B	A
Dzierżoniów (1)	0,242	A	A	A	A	A
Jerzmanowa (2)	0,242	A	A	A	A	A
Świebodzice (1)	0,242	A	A	A	C	A
Lubin (2)	0,242	A	A	A	A	A
Duszniki-Zdrój (1)	0,241	A	A	A	A	A
Karpacz (1)	0,240	A	A	A	A	A
Rudna (2)	0,237	A	A	A	B	A
Stronie Śląskie (3)	0,236	A	A	B	A	A
Wałbrzych (1)	0,236	A	A	A	B	A
Szczawno-Zdrój (1)	0,235	A	A	A	A	A
Kudowa-Zdrój (1)	0,234	A	A	A	A	B
Kąty Wrocławskie (3)	0,232	A	A	A	A	A
Kowary (1)	0,232	A	A	A	A	A
Bogatynia (3)	0,231	A	A	A	A	B
Jelenia Góra (1)	0,231	A	A	A	A	A
Nowa Ruda (1)	0,229	A	A	B	D	A
Zawidów (1)	0,228	A	A	A	C	B
Grębocice (2)	0,228	A	A	A	C	B
Bielawa (1)	0,227	A	A	A	B	A
Strzegom (3)	0,227	A	A	A	B	B
Świeradów-Zdrój (1)	0,226	A	A	A	A	B
Strzelin (3)	0,225	A	A	A	B	B
Szczytna (3)	0,225	A	A	B	A	B
Piława Górna (1)	0,224	A	A	A	D	B

Boguszów-Gorce (1)	0,224	A	A	A	C	B
Długołęka (2)	0,223	A	A	A	A	B
Warta Bolesławiecka (2)	0,222	A	A	A	B	B
Czernica (2)	0,221	A	A	A	A	A
Radków (3)	0,220	A	A	B	A	B
Piechowice (1)	0,219	A	A	B	A	B
Oborniki Śląskie (3)	0,218	A	A	A	A	A
Żarów (3)	0,218	A	A	A	C	B
Lubawka (3)	0,216	B	B	A	B	B
Syców (3)	0,216	B	A	A	A	B
Środa Śląska (3)	0,216	B	B	B	B	B
Szklarska Poręba (1)	0,214	B	B	B	A	B
Kunice (2)	0,213	B	A	A	B	A
Jelcz-Laskowice (3)	0,213	B	B	B	C	A
Prochowice (3)	0,213	B	B	B	C	B
Lądek-Zdrój (3)	0,213	B	B	A	A	B
Bolesławiec (2)	0,213	B	B	B	A	B
Wołów (3)	0,212	B	B	B	B	B
Góra (3)	0,209	B	B	B	C	B
Sobótka (3)	0,205	B	B	B	B	B
Radwanice (2)	0,204	B	B	B	C	C
Siekierczyn (2)	0,204	B	B	B	B	C
Ząbkowice Śląskie (3)	0,204	B	B	B	D	B
Chocianów (3)	0,203	B	B	B	C	B
Pieńsk (3)	0,203	B	B	B	C	C
Trzebnica (3)	0,202	B	B	B	C	B
Wisznia Mała (2)	0,201	B	B	C	C	B
Jedlina-Zdrój (1)	0,200	B	B	C	B	B
Krośnice (2)	0,199	B	B	B	B	C
Podgórzyn (2)	0,198	B	B	C	A	B

– gmina miejska, (2) – gmina wiejska, (3) – gmina wiejsko-miejska

Źródło: opracowanie własne.

Atrakcyjne gminy to także gminy zaliczone do klasy B wg wskaźnika PAI1_GN, takie jak: Bolesławiec (2), Szklarska Poręba (1), Podgórzyn (2), Lubawka (3), Siekierczyn (2), Pieńsk (3), Góra (3), Kunice (2), Prochowice (3), Chocianów (3), Radwanice (2), Lądek-Zdrój (3), Jedlina-Zdrój (1), Ząbkowice Śląskie (3), Krośnice (2), Syców (3), Jelcz-Laskowice (3), Środa Śląska (3), Trzebnica (3), Wisznia Mała (2), Wołów (3), Sobótka (3). Również i tę grupę gmin cechuje uniwersalność walorów lokalizacyjnych, dzięki czemu są atrakcyjne dla ogółu rozpatrywanych rodzajów działalności.

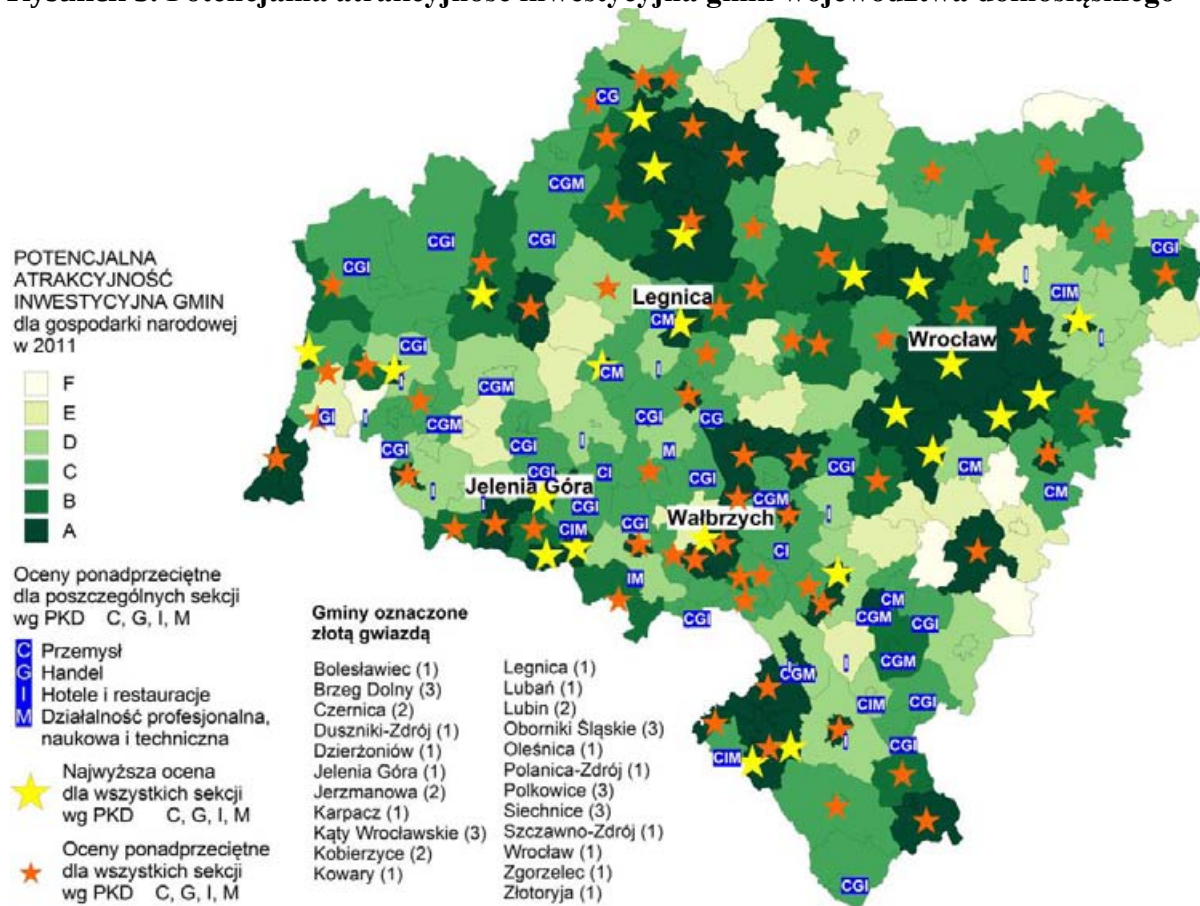
Cecha ta nie występuje natomiast we wszystkich gminach zaliczonych do klasy C. Warunek ten spełniły tylko gminy: Szczyrk (1), Buczkowice (2), Jasienica (2), Łodygowice (2), Węgierska Górka (2), Łazy (3), Ogrodzieniec (3) – patrz tablica 3 w aneksie.

W odniesieniu do poszczególnych sekcji oprócz już wcześniej wymienionych należy wyróżnić gminy klasy C:

- Gromadka (2), Nowogrodziec (3), Osiecznica (2), Bolków (3), Męcinka (2), Mściwojów (2), Jezów Sudecki (2), Mysłakowice (2), Marciszów (2), Leśna (3), Olszyna (3), Gryfów Śląski (3), Lwówek Śląski (3), Wleń (3), Węgliniec (3), Wojcieszów (1), Złotoryja (2),

- Głogów (2), Żukowice (2), Miłkowice (2), Ścinawa (3), Gaworzyce (2), Przemków (3), Pieszyce (1), Niemcza (3), Bystrzyca Kłodzka (3), Lewin Kłodzki (2), Międzylesie (3), Jaworzyna Śląska (3), Świdnica (2), Głuszyca (3), Bardo (3), Ciepłowody (2), Kamieniec Ząbkowicki (2), Milicz (3), Dobroszyce (2), Międzybórz (3), Twardogóra (3), Oława (2), Malczyce (2), Miękinia (2), Żmigród (3), Mietków (2), Żórawina (2) - dla sekcji C,
- Gromadka (2), Nowogrodziec (3), Bolków (3), Męcinka (2), Mściwojów (2), Janowice Wielkie (2), Podgórzyn (2), Marciszów (2), Leśna (3), Olszyna (3), Gryfów Śląski (3), Lwówek Śląski (3), Sulików (2), Węgliniec (3), Zgorzelec (2), Głogów (2), Żukowice (2), Ścinawa (3), Gaworzyce (2), Przemków (3), Pieszyce (1), Bystrzyca Kłodzka (3), Międzylesie (3), Dobromierz (2), Jaworzyna Śląska (3), Jedlina-Zdrój (1), Głuszyca (3), Walim (2), Ciepłowody (2), Kamieniec Ząbkowicki (2), Milicz (3), Twardogóra (3), Malczyce (2), Miękinia (2), Wisznia Mała (2), Żmigród (3), Mietków (2) - dla sekcji G,
 - Nowogrodziec (3), Męcinka (2), Kamienna Góra (2), Lubań (2), Olszyna (3), Platerówka (2), Zawidów (1), Pieńsk (3), Wojcieszków (1), Świerzawa (3), Głogów (2), Góra (3), Chojnów (1), Prochowice (3), Ścinawa (3), Chocianów (3), Gaworzyce (2), Grębocice (2), Radwanice (2), Pieszyce (1), Lewin Kłodzki (2), Nowa Ruda (2), Świebodzice (1), Żarów (3), Boguszów-Gorce (1), Głuszyca (3), Bardo (3), Kamieniec Ząbkowicki (2), Stoszowice (2), Milicz (3), Dobroszyce (2), Twardogóra (3), Jelcz-Laskowice (3), Malczyce (2), Miękinia (2), Trzebnica (3), Wisznia Mała (2), Zawonia (2), Żmigród (3), Mietków (2) - dla sekcji I,
 - Bolków (3), Paszowice (2), Mysłakowice (2), Kamienna Góra (2), Olszyna (3), Siekierczyn (2), Lwówek Śląski (3), Pieńsk (3), Zgorzelec (2), Legnickie Pole (2), Miłkowice (2), Ścinawa (3), Gaworzyce (2), Radwanice (2), Pieszyce (1), Niemcza (3), Bystrzyca Kłodzka (3), Lewin Kłodzki (2), Jaworzyna Śląska (3), Czarny Bór (2), Głuszyca (3), Walim (2), Bardo (3), Krośnice (2), Dobroszyce (2), Twardogóra (3), Oława (2), Malczyce (2), Miękinia (2), Żmigród (3), Żórawina (2) - dla sekcji M.

Syntetyczną ocenę atrakcyjności inwestycyjnej gmin województwa dolnośląskiego zawiera rysunek 5.

Rysunek 5. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa dolnośląskiego

Źródło: opracowanie własne.

4. Wsparcie instytucjonalne inwestora i przedsiębiorcy w województwie

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw. Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. następujące podmioty:

- izby gospodarcze: Dolnośląska Izba Rzemieślnicza i Małej Przedsiębiorczości we Wrocławiu, Izba Przemysłowo - Handlowa w Legnicy, Sudecka Izba Przemysłowo-Handlowa w Świdnicy, Dolnośląska Izba Gospodarcza we Wrocławiu, Zachodnia Izba Gospodarcza we Wrocławiu, Dolnośląska Izba Turystyki we Wrocławiu, Izba Rzemieślnicza i Małej Przedsiębiorczości w Świdnicy,
- stowarzyszenia (w tym centra biznesu): Wrocławskie Centrum Transferu Technologii, Związek Pracodawców POLSKA MIEDŹ S.A. w Lubinie, Fundacja „Wałbrzych 2000” w Wałbrzychu, Bolesławieckie Towarzystwo Gospodarcze, Regionalny Związek Pracodawców w Bolesławcu, Oddział Terenowy Stowarzyszenia „Wolna Przedsiębiorczość” Centrum Wspierania Biznesu w Świdnicy, Stowarzyszenie Rozwoju Przedsiębiorczości we Wrocławiu, Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska we Wrocławiu, Związek Pracodawców Dolnego Śląska we Wrocławiu, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Centrum Dolnośląskie, Łoża Dolnośląska BCC (oddział Wrocławski)
- inkubatory przedsiębiorczości: Dolnośląski Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Wrocławskim Parku Technologicznym S.A.,
- Parki (technologiczne, naukowo-badawcze, przemysłowe): Wrocławski Park Technologiczny S.A., Wrocławski Medyczny Park Naukowo – Technologiczny,
- ośrodki doradztwa (w tym: doradztwa personalnego, rolniczego): Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu,
- instytucje finansowe (fundusze poręczeniowe i gwarancyjne): Dolnośląski Fundusz Gospodarczy Sp. z o.o. we Wrocławiu,
- inne: Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. Szczawno Zdrój, Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Agencja Rozwoju Regionalnego „AGROREG” S.A. w Nowej Rudzie, Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Jeleniej Górze, Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej we Wrocławiu, Convention Bureau – Wrocław.

Dolnośląska Izba Rzemieślnicza i Małej Przedsiębiorczości we Wrocławiu. Jest to organizacja samorządu gospodarczego rzemiosła, małej i średniej przedsiębiorczości oraz federacja pracodawców. Oferuje kursy i szkolenia dla młodzieży i dorosłych (w tym m.in. przygotowujące do egzaminów czeladniczych i mistrzowskich). Na stronie internetowej Izby dostępna jest online baza ofert kooperacyjnych firm rzemieślniczych oraz osób fizycznych pragnących podjąć współpracę. (<http://www.izba.wroc.pl/>, 30.10.2013.).

Wrocławskie Centrum Transferu Technologii. Centrum jest jednostką Politechniki Wrocławskiej; jego działalność koncentruje się na promocji wykorzystywania wyników

badan naukowych w nowoczesnej gospodarce, a także kreowaniu i wspieraniu szeroko rozumianej przedsiębiorczości. Usługi Centrum skierowane są zarówno do naukowców, jak i przedsiębiorców (w tym młodych, rozpoczynających działalność) oraz konsorcjów naukowo-biznesowych i instytucji badawczo-rozwojowych. Centrum oferuje wsparcie w zakresie transferu technologii i działalności innowacyjnej przedsiębiorstw, komercjalizacji wyników badań naukowych i rozwijania przedsiębiorczości akademickiej, w zakresie współpracy naukowej z zagranicą. Jako członek Enterprise Europe Network Centrum świadczy różnorodne usługi dla przedsiębiorstw, w tym m.in. poszukiwanie zagranicznych partnerów handlowych i technologicznych. Centrum prowadzi Regionalny Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE, ułatwiając naukowcom i przedsiębiorstwom udział w projektach badawczych oraz dostęp do źródeł ich finansowania. (www.wctt.pl/, 30.10.2013.).

Związek Pracodawców POLSKA MIEDŹ S.A. w Lubinie. Związek jest samorządną organizacją pracodawców, niezależną w swej działalności od organów administracji państwowej, samorządu terytorialnego oraz innych organizacji. Obecnie Związek zrzesza ponad 100 podmiotów gospodarczych z Dolnego Śląska, zatrudniających ponad 30 000 pracowników. Monitoruje i opiniuje projekty aktów prawnych istotne dla gospodarki, chroniąc prawa i reprezentując interesy pracodawców. Związek prowadzi również szkolenia z zakresu m.in. zarządzania, negocjacji handlowych, technik sprzedaży, strategii marketingowych, rozwoju zasobów ludzkich, mediacji oraz Public Relations. Ponadto Związek organizuje konferencje i seminaria na temat rozwoju przedsiębiorczości, medycyny pracy w gospodarce rynkowej, finansów oraz prawa pracy. Związek Pracodawców Polska Miedź jest jednym z twórców Centrum Monitoringu Legislacji –ważnego instrumentu dla wszystkich przedsiębiorców w zgłaszaniu uwag do ustaw i rozporządzeń dotyczących interesów przedsiębiorców. (<http://www.pracodawcy.pl/>, 30.10.2013.).

Fundacja „Wałbrzych 2000” w Wałbrzychu. Celem Fundacji jest wsparcie procesu restrukturyzacji gospodarczej regionu wałbrzyskiego oraz wdrażanie umiejętności demokratycznego współdziałania w regionie. W ramach Fundacji działa Fundusz Rozwoju Przedsiębiorczości (ze środków Funduszu udzielane są pożyczki na funkcjonowanie i rozwój działalności gospodarczej dla małych przedsiębiorców oraz dla osób bezrobotnych, które zamierzają rozpocząć działalność gospodarczą) oraz Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości (organizuje i przeprowadza kursy, szkolenia, warsztaty dla wszystkich tych, którzy chcą podnieść swoje kwalifikacje lub zdobyć nowe umiejętności). (<http://www.walbrzych2000.pl/>, 30.10.2013.).

Wrocławski Park Technologiczny S.A. Oferta Parku skierowana jest głównie do przedsiębiorstw bazujących na zaawansowanych technologiach, laboratoriów oraz ośrodków naukowych i badawczo-rozwojowych. Na terenie Parku oprócz wynajmu powierzchni biurowych, sal konferencyjnych, pokoi gościnnych i przestrzeni wystawienniczej istnieje dostęp do laboratoriów i prototypowni, a także usług IT oraz usług doradczo-szkoleniowych. Funkcjonuje tu klaster żywnościowo-biotechnologiczno-biomedyczny NUTRIBIOMED, **Dolnośląski Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości** (oferujący m.in. dostęp do laboratoriów i wykwalifikowanej kadry), działa także przedszkole. (<http://www.technologypark.pl/>, 30.10.2013.).

Wrocławski Medyczny Park Naukowo – Technologiczny. Oferta obejmuje wynajem powierzchni biurowych dla przedsiębiorstw prowadzących działalność w branży medycznej, informatycznej oraz technologicznej (Centrum Biznesowo-Biurowe), a także usługi doradztwa w zakresie pozyskiwania funduszy unijnych, prowadzenia działalności gospodarczej, prawa autorskiego, patentowego, licencjonowania oraz zarządzania procesem transferu wiedzy z nauki do biznesu i odwrotnie (Centrum Doradztwa Biznesowego

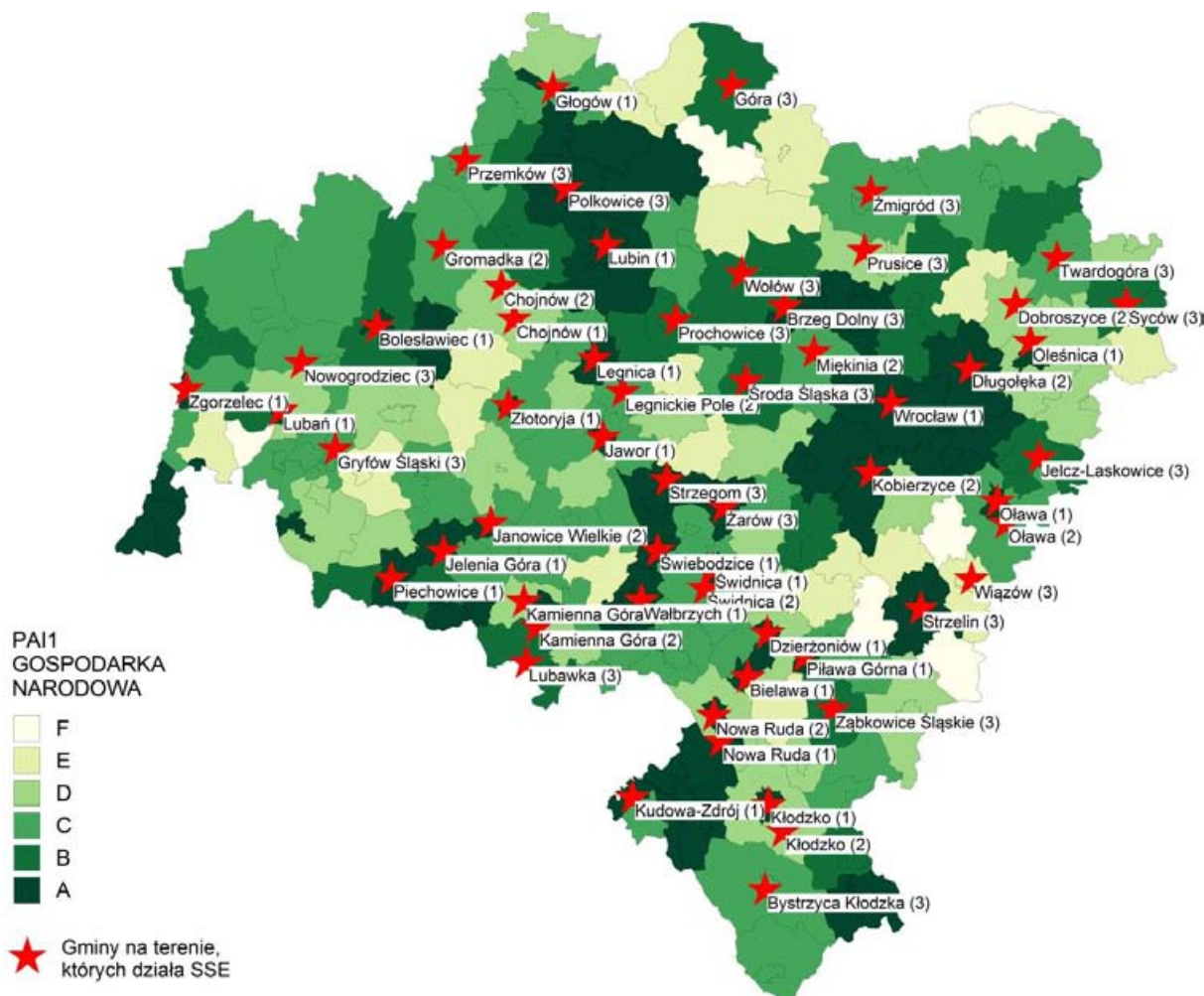
i Patentowego). W ramach Medycznego Centrum Transferu Technologii prowadzone są poszukiwania innowacyjnych pomysłów naukowych (metod leczniczych i diagnostycznych, substancji leczniczych, wynalazków), które powstają na wrocławskich uczelniach a następnie ich komercjalizowanie poprzez pozyskiwanie partnerów biznesowych. Park jest inicjatorem i koordynatorem inicjatywy pt. "Ogólnopolski Klaster e-ZDROWIE" (przedsięwzięcie dotyczy nowoczesnych technologii ICT w ochronie zdrowia zarówno w zarządzaniu jak i w zakresie telemedycznych systemów wspomagania opieki nad chorymi). Park realizuje projekt Akademickiego Inkubatora Innowacyjności, który ma za zadanie inkubację podmiotów gospodarczych z branży technologii IT i medycyny oraz Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości - komórka odpowiedzialna za utworzenie warunków do tworzenia i funkcjonowania nowo powstałych przedsiębiorstw uruchamianych przez absolwentów i pracowników naukowych. W ramach Parku powstanie także Medyczne Centrum Przetwarzania Danych dedykowane danym i aplikacjom medycznym, którego otwarcie przewidywane jest na 2014 r. Dzięki realizacji projektu oprócz Centrum powstaną także: laboratorium e-learningowe i laboratorium telemedyczne, na bazie których stworzone zostaną warunki dla rozwoju nowoczesnych usług świadczonych przez przedsiębiorstwa duże (giełdowe), średnie i małe, w tym spółki zakładane przez pracowników nauki typu „spin-off”. (www.parkmedyczny.pl/, 30.10.2013.).

Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. Szczawno Zdrój. W ramach DARR S.A. funkcjonuje Lokalny Punkt Konsultacyjny dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Punkt Informacyjno - Kontaktowy ds. RPO oraz Ośrodek Enterprise Europe Network, w ramach których świadczone są usługi informacyjne, szkoleniowe oraz doradcze - ogólne i proinnowacyjne. Agencja jest instytucją zarządzającą Dolnośląskim Parkiem Technologicznym. (<http://www.darr.pl/pl/1/>, 30.10.2013.).

Specjalne strefy ekonomiczne w województwie dolnośląskim - efekty funkcjonowania

Na terenie województwa dolnośląskiego funkcjonują cztery strefy ekonomiczne: Kamiennogórska, Legnicka, Tarnobrzeska i Wałbrzyska. Do końca 2012 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 24 miast i 34 gmin (na terenie Kobierzyc działają 2 strefy Wałbrzyska i Tarnobrzeska) - zob. rys. 5.

Rys. 5. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa dolnośląskiego

Źródło: Opracowanie własne.

Pierwsze tereny strefowe powołano już w 1997 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w gminach dolnośląskich poniosły do końca 2012 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę blisko 23 mld zł, co stanowił 27% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły 46,5 tys. nowych

miejsz pracy w regionie, co stanowiło 25% wszystkich nowych miejsc pracy utworzonych w strefach (tab. 4).

Tabela 4. Efekty funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych na koniec 2012 r.

Nazwa SSE i podstrefy	Powiat, gmina	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w przychodach lub zatrudnieniu)	Skumulowane nakłady inwestycyjne na koniec 2012 r. w mln zł	Liczba miejsc pracy na koniec 2012 r.
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Bolesławiec	Powiat bolesławiecki, gmina Bolesławiec (1)	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń,	179,54	377
Legnicka SSE/ Podstrefa Krzywa	Powiat bolesławiecki, gmina Gromadka (2)	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane, artykuły spożywcze,	178,56	313
Kamiennogórska SSE/ Podstrefa NOWOGRODZIEC	Powiat bolesławiecki, gmina Nowogrodziec (3)	usługi związane z działalnością wydawniczą	1 143,72	1 854
Kamiennogórska SSE/ Podstrefa JAWOR	Powiat jaworski, gmina Jawor (1)	brak inwestorów		
Kamiennogórska SSE/ Podstrefa PIECHOWICE	Powiat jeleniogórski, gmina Piechowice (1)	papier i wyroby z papieru, wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych,	238,08	338
Kamiennogórska SSE/ Podstrefa JANOWICE WIELKIE	Powiat jeleniogórski, gmina Janowice Wielkie (2)	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych	89,49	677
Kamiennogórska SSE/ Podstrefa KAMIENNA GÓRA	Powiat kamiennogórski, gmina Kamienna Góra (1)	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy,	84,32	581
Kamiennogórska SSE/ Podstrefa Kamienna Góra	Powiat kamiennogórski, gmina Kamienna Góra (2)	pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy	199,46	530
Kamiennogórska SSE/ Podstrefa LUBAWKA	Powiat kamiennogórski, gmina Lubawka (3)	wyroby tekstylne	14,76	261
Kamiennogórska SSE/ Podstrefa LUBAŃ	Powiat lubański, gmina Lubań (1)	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń,	23,90	213

		maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane,		
Kamiennoogórska SSE/ Podstrefa GRYFÓW ŚL.	Powiat lwówecki, gmina Gryfów Śląski (3)	brak inwestorów		
Kamiennoogórska SSE/ Podstrefa ZGORZELEC	Powiat zgorzelecki, gmina Zgorzelec (1)	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	3,70	
Legnicka SSE/ Podstrefa Złotoryja	Powiat złotoryjski, gmina Złotoryja (1)	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, komputery, wyroby elektroniczne i optyczne,	53,82	154
Kamiennoogórska SSE/ Podstrefa JELENIA GÓRA	Powiat m.Jelenia Góra, gmina Jelenia Góra (1)	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	4,35	
Legnicka SSE/ Podstrefa Głogów	Powiat głogowski, gmina Głogów (1)	brak inwestorów		
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Góra	Powiat górski, gmina Góra (3)	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	0,80	2
Legnicka SSE/ Podstrefa Chojnów	Powiat legnicki, gmina Chojnów (1)	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane, pozostałe usługi indywidualne,	47,49	149
Legnicka SSE/ Podstrefa Chojnów	Powiat legnicki, gmina Chojnów (2)	brak inwestorów		
Legnicka SSE/ Podstrefa Legnickie Pole	Powiat legnicki, gmina Legnickie Pole (2)	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy,	433,54	672
Legnicka SSE/ Podstrefa Prochowice	Powiat legnicki, gmina Prochowice (3)	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania	10,67	35
Legnicka SSE/ Podstrefa Lubin	Powiat lubiński, gmina Lubin (1)	brak inwestorów		
Legnicka SSE/ Podstrefa Polkowice	Powiat polkowicki, gmina Polkowice (3)	pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy	3 156,65	3 753
Legnicka SSE/ Podstrefa Przemków	Powiat polkowicki, gmina Przemków (3)	brak inwestorów		

Legnicka SSE/ Podstrefa Legnica	Powiat m.Legnica, gmina Legnica (1)	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy	1 291,02	3 486
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Bielawa	Powiat dzierzoniowski, gmina Bielawa (1)	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	1,53	
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Dzierżoniów	Powiat dzierzoniowski, gmina Dzierżoniów (1)	chemikalia i wyroby chemiczne, wyroby z gumy i tworzyw sztucznych,	712,44	1 929
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Piława Górna	Powiat dzierzoniowski, gmina Piława Górna (1)	brak inwestorów		
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Kłodzko	Powiat kłodzki, gmina Kłodzko (1)	urządzenia elektryczne i nonelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego	243,07	876
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Kudowa Zdrój	Powiat kłodzki, gmina Kudowa-Zdrój (1)	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	13,74	104
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Nowa Ruda	Powiat kłodzki, gmina Nowa Ruda (1)	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, urządzenia elektryczne i nonelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego,	53,03	226
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Bystrzyca Kłodzka	Powiat kłodzki, gmina Bystrzyca Kłodzka (3)	brak inwestorów		
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Kłodzko	Powiat kłodzki, gmina Kłodzko (2)	brak inwestorów		
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Nowa Ruda	Powiat kłodzki, gmina Nowa Ruda (2)	urządzenia elektryczne i nonelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego	9,35	
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Świdnica	Powiat świdnicki, gmina Świdnica (1)	chemikalia i wyroby chemiczne, urządzenia elektryczne i nonelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego,	962,20	2 119
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Świebodzice	Powiat świdnicki, gmina Świebodzice (1)	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane	31,31	51
Wałbrzyska SSE/	Powiat świdnicki, gmina	artykuły spożywcze	70,04	22

Podstrefa Strzegom	Strzegom (3)			
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Świdnica	Powiat świdnicki, gmina Świdnica (2)	brak inwestorów		
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Żarów	Powiat świdnicki, gmina Żarów (3)	chemikalia i wyroby chemiczne, urządzenia elektryczne i nonelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego, maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane	919,04	1 828
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Wałbrzych	Powiat wałbrzyski, gmina Wałbrzych (1)	pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy	4 066,32	6 096
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Ząbkowice Śląskie	Powiat ząbkowicki, gmina Ząbkowice Śląskie (3)	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania	19,66	26
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Oleśnica	Powiat oleśnicki, gmina Oleśnica (1)	brak inwestorów		
Kamiennogórska SSE/ Podstrefa DOBROSZYCE.	Powiat oleśnicki, gmina Dobroszyce (2)	brak inwestorów		
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Syców	Powiat oleśnicki, gmina Syców (3)	brak inwestorów		
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Twardogóra	Powiat oleśnicki, gmina Twardogóra (3)	brak inwestorów		
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Oława	Powiat oławski, gmina Oława (1)	papier i wyroby z papieru, urządzenia elektryczne i nonelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego,	1 090,32	1 571
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Jelcz-Laskowice	Powiat oławski, gmina Jelcz-Laskowice (3)	pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy	1 486,48	2 652
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Oława	Powiat oławski, gmina Oława (2)	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, magazynowanie i usługi wspomagające transport,	124,80	98
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Strzelin	Powiat strzeliński, gmina Strzelin (3)	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane	84,66	93
Wałbrzyska SSE/	Powiat strzeliński, gmina	papier i wyroby z papieru	2,61	2

Podstrefa Wiązów	Wiązów (3)			
Legnicka SSE/ Podstrefa Środa Śląska - Miękinia	Powiat średzki, gmina Miękinia (2)	brak inwestorów		
Legnicka SSE/ Podstrefa Środa Śląska	Powiat średzki, gmina Środa Śląska (3)	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	312,03	749
Kamiennogórska SSE/ Podstrefa PRUSICE	Powiat trzebnicki, gmina Prusice (3)	brak inwestorów		
Kamiennogórska SSE/ Podstrefa ŻMIGRÓD	Powiat trzebnicki, gmina Żmigród (3)	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania, wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń,	40,46	8
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Brzeg Dolny	Powiat wołowski, gmina Brzeg Dolny (3)	chemikalia i wyroby chemiczne	251,78	
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Wołów	Powiat wołowski, gmina Wołów (3)	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych	21,22	54
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Długołęka	Powiat wrocławski, gmina Długołęka (2)	pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy	19,97	
Tarnobrzaska, Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Wrocław Kobierzyce	Powiat wrocławski, gmina Kobierzyce (2)	komputery, wyroby elektroniczne i optyczne	4 150,38	10 208
Wałbrzyska SSE/ Podstrefa Wrocław	Powiat m. Wrocław, gmina Wrocław (1)	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych	933,75	4 353

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

Największe inwestycje w specjalnych strefach ekonomicznych na terenie Dolnego Śląska skoncentrowały się w Wałbrzychu, Wrocławiu i Polkowicach, Legnicy, Jelczu-Laskowicach, Wrocławiu, Nowogrodźcu i Oławie. Wiąże się to głównie z napływem inwestycji z branży motoryzacyjnej. Na terenie województwa inwestycje o łącznej wartości ponad 3,1 mld zł w Wałbrzychu i Jelczu zrealizowała TOYOTA. W wielu pozostałych gminach ulokowały się firmy produkujące części i półprodukty wykorzystywane w produkcji pojazdów tj. AGC SILESIA sp. z o.o. (produkcja wyrobów ze szkła na potrzeby budownictwa i motoryzacji), Autoliv Poland Sp. z o.o. (produkcja poduszek powietrznych), EPP Sp. z o.o. (produkcja elementów z tworzyw sztucznych dla AGD oraz dla motoryzacji), FAURECIA WAŁBRZYCH S.A. (produkcja metalowych komponentów siedzeń samochodowych), Mando Corporation Poland Sp. z o.o. (produkcja części i akcesoriów do pojazdów), NSK Steering Systems Europe (Polska) sp. z o.o. (produkcja przekładni kierowniczych), Sanden

Manufacturing Poland Sp. z o.o. (motoryzacja), Simoldes Plasticos Polska Sp. z o.o. (wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, części i akcesoria do pojazdów mechanicznych i ich silników), Sitech Sp. z o.o. (motoryzacja), Volkswagen Motor Polska Sp. z o.o. (motoryzacja).

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa dolnośląskiego zakłada się pozyskiwanie inwestorów:

- z branży maszynowej, metalowej, tekstylnej i tworzyw sztucznych, gwarantujących tworzenie miejsc pracy w dziedzinach, w których region dysponuje dużym potencjałem kadrowym oraz zapleczem okołobiznesowym oraz w przemyśle drzewnym, meblarskim i chemicznym, a także firm zainteresowanych transferem wiedzy innowacyjnej do przemysłu - w przypadku strefy Kamiennogórskiej;
- reprezentujących przemysł motoryzacyjny, elektroniczny i artykułów gospodarstwa domowego, z branży tworzyw sztucznych, na terenie dużych miast inwestycji innowacyjnych, badawczo-rozwojowych - w przypadku strefy wałbrzyskiej;
- reprezentujących zaawansowane technologie, współpracujących z instytucjami naukowymi oraz zajmujących się gromadzeniem i przetwarzaniem danych, z branży logistycznej, motoryzacyjnej, maszynowej, tekstylnej, budowlanej oraz spożywczej - w przypadku strefy Legnickiej;
- będących kooperantami dla przedsiębiorców z Parku Technologicznego LG, w zakresie zaawansowanych technologii i nowoczesnych usług - w przypadku strefy Tarnobrzyskiej.

Gmina na 5!

Studenckie Koło Naukowe Przedsiębiorczości i Analiz Regionalnych, działające przy Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej już po raz kolejny opublikowało wyniki raportu z badania jakości obsługi potencjalnych inwestorów przez urzędy gmin. Przedmiotem badań jakościowych nad atrakcyjnością inwestycyjną jest ocena stron internetowych oraz ocena kontaktu elektronicznego w wersji polsko - i anglojęzycznej z urzędami gmin. Efektem badania jest ranking Gmina na 5!, który nagradza tym tytułem jednostki samorządu terytorialnego wyróżniające się wysokim poziomem obsługi z wykorzystaniem elektronicznych narzędzi komunikacji. Badania prowadzone są metodą tajemniczego klienta (ang. *mystery client*). W tegorocznej edycji na potrzeby rankingu ocenie poddano wszystkie gminy klasy A i B wg rankingu PAI 2011.

W efekcie przeprowadzonej oceny tytułem "Gminy na 5!" wyróżniono 90 gmin, z czego 8 z terenu województwa dolnośląskiego (tab. 5).

Tabela 5. Gminy województwa dolnośląskiego nagrodzone tytułem Gminy na 5!

Lokata w rankingu	Gmina	Ocena witryn internetowych	Ocena korespondencji w języku polskim	Ocena korespondencji w języku angielskim	Suma
5	Zgorzelec (1)	12,0	7,0	11,0	30,0
27	Świdnica (1)	14,0	11,0	0,0	25,0
52	Wrocław (1)	12,5	9,0	0,0	21,5

58	Złotoryja (1)	10,0	11,0	0,0	21,0
59	Chojnów (1)	5,0	11,0	5,0	21,0
70	Legnica (1)	13,0	7,0	0,0	20,0
82	Bolesławiec (1)	8,5	11,0	0,0	19,5
83	Bielawa (1)	10,5	9,0	0,0	19,5

Źródło: Opracowanie własne.

Wszystkie wyróżnione gminy z województwa dolnośląskiego mają czytelne i przejrzyste strony internetowe, na których można znaleźć informacje i dokumenty niezbędne do założenia nowej firmy oraz informacje wykorzystywane przez nowych inwestorów przy podejmowaniu decyzji lokalizacyjnych. Ponadto strony te wyróżnia obecność na portalach społecznościowych i wersje obcojęzyczne. Na szczególną uwagę zasługuje Świdnica i Bielawa, które na swojej stronie mają profesjonalnie przygotowaną ofertę inwestycyjną. chwali się obecnością nowych inwestorów. Ponadto wysoka lokata tych gmin w rankingu jest zasługą wysokiej oceny korespondencji.

5. Mocne i słabe strony województwa

Województwo dolnośląskie jest regionem o silnie zarysowanej specyfice, mającej wpływ na jego mocne i słabe strony. Jeśli dokonamy ich podziału w zależności od głównych uwarunkowań i czynników lokalizacji inwestycji, ujętych w mikroklimatach tworzących oceny potencjalnej i rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, to można je pogrupować w mocne strony (mikroklimaty o ocenach A, B lub C) oraz słabe strony (mikroklimaty o ocenach D, E lub F) - patrz tabela 6.

Tabela 6. Mocne i słabe strony województwa dolnośląskiego

Mocne strony województwa wg mikroklimatów IP SGH	Słabe strony województwa wg mikroklimatów IP SGH
Gospodarka narodowa	
Mikroklimat zasoby pracy klasa B Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa B Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa A Mikroklimat społeczny klasa B Mikroklimat rynkowy klasa B Mikroklimat administracja klasa A Mikroklimat innowacyjność klasa C Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa A Rentowność przedsiębiorstw klasa A Samofinansowanie jst klasa A Nakłady inwestycyjne klasa C	Rentowność majątku trwałego klasa D
Przemysł kapitałochłonny	
Mikroklimat zasoby pracy klasa A Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa B Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa A Mikroklimat społeczny klasa C	Mikroklimat innowacyjność klasa D

Mikroklimat rynkowy klasa C Mikroklimat administracja klasa A Rentowność majątku trwałego klasa A Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa A Samofinansowanie jst klasa A Nakłady inwestycyjne klasa C	
Przemysł pracochłonny	
Mikroklimat zasoby pracy klasa A Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa B Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa A Mikroklimat społeczny klasa C Mikroklimat rynkowy klasa C Mikroklimat administracja klasa A Rentowność majątku trwałego klasa A Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa A Samofinansowanie jst klasa A Nakłady inwestycyjne klasa C	
Handel	
Mikroklimat zasoby pracy klasa A Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa B Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa C Mikroklimat społeczny klasa A Mikroklimat rynkowy klasa C Mikroklimat administracja klasa A Samofinansowanie jst klasa A Nakłady inwestycyjne klasa C	Rentowność majątku trwałego klasa F Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa D
Turystyka	
Mikroklimat zasoby pracy klasa B Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa B Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa A Mikroklimat społeczny klasa C Mikroklimat rynkowy klasa C Mikroklimat administracja klasa A Samofinansowanie jst klasa A	Rentowność majątku trwałego klasa E Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa D Nakłady inwestycyjne klasa D
Działalność profesjonalna naukowa i techniczna	
Mikroklimat zasoby pracy klasa B Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa A Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa A Mikroklimat społeczny klasa B Mikroklimat rynkowy klasa B Mikroklimat administracja klasa A Mikroklimat innowacyjność klasa C Rentowność majątku trwałego klasa A Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa A Samofinansowanie jst klasa A Nakłady inwestycyjne klasa A	

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań Instytutu Przedsiębiorstwa SGH.

Podsumowanie

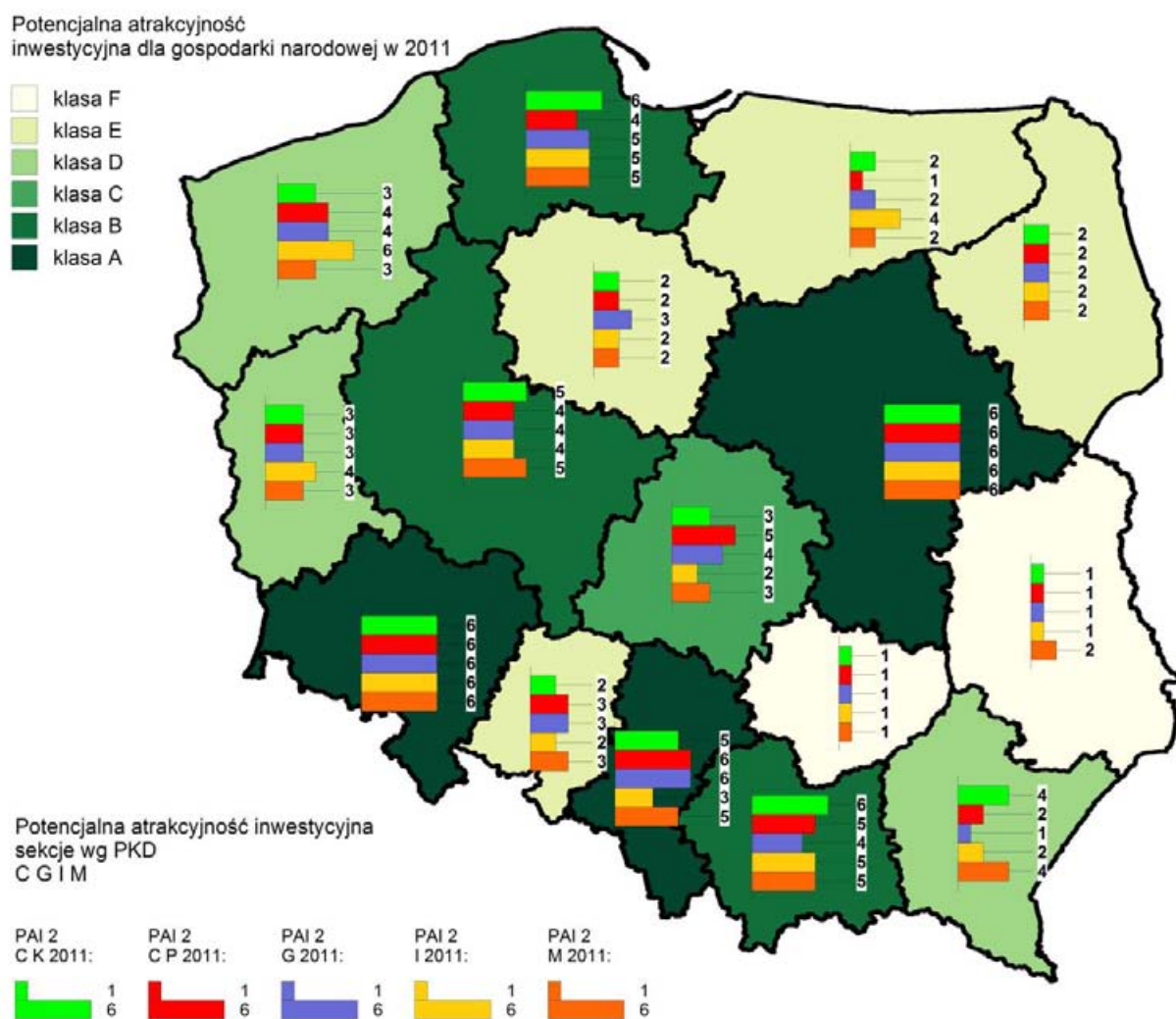
Lokomotywami rozwoju województwa dolnośląskiego są miasta na prawach powiatu: Wrocław, Legnica, Jelenia Góra, powiaty: polkowicki, lubiński, wrocławski, zgorzelecki, głogowski, wołowski i świdnicki jak również powstałe w tym regionie specjalne strefy ekonomiczne.

Województwo dolnośląskie jest predestynowane do **tworzenia klastrów międzyregionalnych**, zwłaszcza w takich sektorach, jak: produkcja wyrobów tekstylnych, produkcja papieru i wyrobów z papieru, produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych, produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych. Może także rozwijać **inteligentne specjalizacje** w sektorach reprezentujących średnio-wysokie technologie na bazie konkurencyjnych dużych i średnich przedsiębiorstw: produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych, produkcja maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowana, a także średnio-niskie technologie w sektorach: produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń.

Województwo dolnośląskie może także rozwijać tzw. **usługi wysokiej techniki**, takie jak: działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana, działalność usługowa w zakresie informacji. Ponadto województwo dolnośląskie jest predestynowane do rozwoju usług rynkowych opartych na wiedzy: działalność związana z zatrudnieniem. Szczególnie opłacalne jest rozwijanie **usług offshoringowych** (BPO) na bazie konkurencyjnych przedsiębiorstw z sektorów: działalność związana z zatrudnieniem, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe.

ANEKS

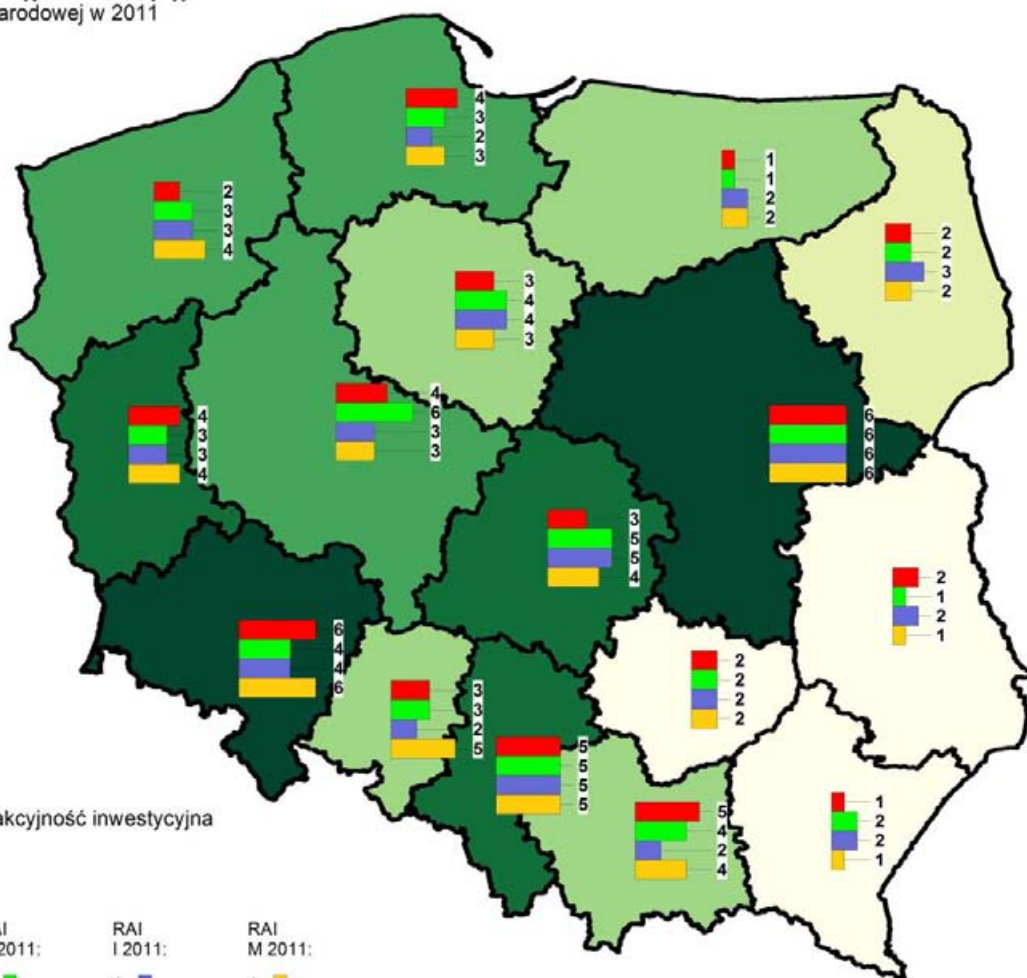
Rysunek 1. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna województw w Polsce w podziale na podstawowe sekcje gospodarcze

Rysunek 2. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna województw w Polsce w podziale na podstawowe sekcje gospodarcze

Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna
dla gospodarki narodowej w 2011

- klasa F
- klasa E
- klasa D
- klasa C
- klasa B
- klasa A

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 1. Zbiorne zestawienie wskaźników atrakcyjności inwestycyjnej dla województw

Województwo	DOLNOŚLĄSKIE	KUJAWSKO-POMORSKIE	LUBELSKIE	LUBUSKIE	ŁÓDZKIE	MAŁOPOLSKIE	MAZOWIECKIE	OPOLSKIE	PODKARPACKIE	PODLASKIE	POMORSKIE	ŚLĄSKIE	ŚWIĘTOKRZYSKIE	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	WIELKOPOLSKIE	ZACHODNIOPOMORSKIE
PAI1 GN	A	D	F	D	D	C	A	E	D	E	B	A	F	D	B	B
PAI2 GN	A	E	F	D	C	B	A	E	D	E	B	A	F	E	B	D
RAI GN	A	D	F	B	B	D	A	D	F	E	C	B	F	D	C	C
PAI1 C	A	D	F	D	C	C	A	D	E	F	B	A	F	E	B	B
PAI2 C KAPITAŁ	A	E	F	D	D	A	A	E	C	E	A	B	F	E	B	D
PAI2 C PRACA	A	E	F	D	B	B	A	D	E	E	C	A	F	F	C	C
RAI C	A	D	E	C	D	B	A	D	F	E	C	B	E	F	C	E
PAI1 G	A	F	F	B	E	B	A	D	D	F	A	C	F	C	C	B
PAI2 G	A	D	F	D	C	C	A	D	F	E	B	A	F	E	C	C
RAI G	C	C	F	D	B	C	A	D	E	E	D	B	E	F	A	D
PAI1 I	B	E	F	C	E	B	A	E	E	E	A	C	F	C	C	A
PAI2 I	A	E	F	C	E	B	A	E	E	E	B	D	F	C	C	A
RAI I	C	C	E	D	B	E	A	E	E	D	E	B	E	E	D	D
PAI1 M	A	E	F	D	D	C	A	D	D	E	B	A	F	D	B	B
PAI2 M	A	E	E	D	D	B	A	D	C	E	B	B	F	E	B	D
RAI M	A	D	F	C	C	C	A	B	F	E	D	B	E	E	D	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej

Tabela 2. Ocena atrakcyjności na podstawie unijnego wskaźnika potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej PAI UE w roku 2011

	Mikroklimat Kapitał Ludzki	Mikroklimat Rynkowy	Mikroklimat Innowacyjność	Wskaźnik syntetyczny
Dolnośląskie	B	D	D	D
Kujawsko-Pomorskie	B	E	F	E
Lubelskie	B	F	E	F
Lubuskie	A	F	E	E
Łódzkie	A	E	E	E
Małopolskie	C	E	E	E
Mazowieckie	A	C	B	B
Opolskie	C	F	E	F
Podkarpackie	C	F	E	F
Podlaskie	B	F	E	F
Pomorskie	B	D	D	D
Śląskie	B	D	E	D
Świętokrzyskie	A	F	F	F
Warmińsko-Mazurskie	B	F	E	F

Wielkopolskie	A	E	E	E
Zachodniopomorskie	C	E	E	E

Źródło: opracowanie własne na podstawie obliczeń H. Godlewskiej-Majkowskiej i M. Czerneckiego, wykonanych w ramach realizacji badania statutowego: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów a lokalizacja przedsiębiorstwa w gospodarce globalnej* (zespół: dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska prof. SGH – kierownik badania, dr P. Bartoszczuk, dr P. Zarębski, mgr M. Typa, mgr M. Czernecki).

Tabela 3. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna powiatów województwa dolnośląskiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Powiat	PAI1_GN	PAI1_GN_klasy	PAI1_C_klasy	PAI1_G_klasy	PAI1_I_klasy	PAI1_M_klasy
Wrocław	0,367	A	A	A	A	A
Powiat polkowicki	0,354	A	A	A	A	A
Legnica	0,318	A	A	A	B	A
Powiat lubiński	0,318	A	A	A	B	A
Powiat wrocławski	0,303	A	A	A	A	A
Jelenia Góra	0,290	B	B	B	B	A
Powiat zgorzelecki	0,283	B	A	B	A	C
Powiat głogowski	0,281	B	B	B	C	B
Powiat wołowski	0,271	B	B	B	C	B
Powiat świdnicki	0,266	B	B	B	C	C
Powiat jeleniogórski	0,264	C	B	C	A	C
Powiat kłodzki	0,262	C	B	C	B	C
Powiat oławski	0,256	C	C	C	C	C
Powiat wałbrzyski	0,250	C	C	C	C	C
Powiat bolesławiecki	0,250	C	C	B	A	D
Powiat kamiennogórski	0,250	C	C	C	D	D
Powiat lubański	0,247	C	C	C	A	D
Powiat trzebnicki	0,245	C	C	C	C	C
Powiat jaworski	0,243	C	C	C	D	D
Powiat oleśnicki	0,243	C	C	C	B	D

Źródło: jak do tab. 1.

Tabela 4. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa dolnośląskiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN_klasy	PAI1_C_klasy	PAI1_G_klasy	PAI1_I_klasy	PAI1_M_klasy
Polkowice (3)	0,291	A	A	A	A	A
Wrocław (1)	0,283	A	A	A	A	A
Lubin (1)	0,280	A	A	A	B	A
Świdnica (1)	0,276	A	A	A	B	A
Zgorzelec (1)	0,276	A	A	A	A	A
Chojnów (1)	0,275	A	A	A	C	A
Bolesławiec (1)	0,273	A	A	A	A	A
Brzeg Dolny (3)	0,267	A	A	A	A	A
Głogów (1)	0,266	A	A	A	B	A
Złotoryja (1)	0,264	A	A	A	A	A
Oleśnica (1)	0,261	A	A	A	A	A
Legnica (1)	0,258	A	A	A	A	A
Jawor (1)	0,258	A	A	A	B	A
Kobierzyce (2)	0,256	A	A	A	A	A
Lubań (1)	0,255	A	A	A	A	A
Siechnice (3)	0,249	A	A	A	A	A
Oława (1)	0,247	A	A	A	B	A
Polanica-Zdrój (1)	0,247	A	A	A	A	A
Kłodzko (1)	0,246	A	A	A	B	A
Kamienna Góra (1)	0,243	A	A	A	B	A
Dzierżoniów (1)	0,242	A	A	A	A	A
Jerzmanowa (2)	0,242	A	A	A	A	A
Świebodzice (1)	0,242	A	A	A	C	A
Lubin (2)	0,242	A	A	A	A	A
Duszniki-Zdrój (1)	0,241	A	A	A	A	A
Karpacz (1)	0,240	A	A	A	A	A
Rudna (2)	0,237	A	A	A	B	A
Stronie Śląskie (3)	0,236	A	A	B	A	A
Wałbrzych (1)	0,236	A	A	A	B	A
Szczawno-Zdrój (1)	0,235	A	A	A	A	A
Kudowa-Zdrój (1)	0,234	A	A	A	A	B
Kąty Wrocławskie (3)	0,232	A	A	A	A	A
Kowary (1)	0,232	A	A	A	A	A
Bogatynia (3)	0,231	A	A	A	A	B
Jelenia Góra (1)	0,231	A	A	A	A	A
Nowa Ruda (1)	0,229	A	A	B	D	A
Zawidów (1)	0,228	A	A	A	C	B
Grębosice (2)	0,228	A	A	A	C	B
Bielawa (1)	0,227	A	A	A	B	A
Strzegom (3)	0,227	A	A	A	B	B
Świeradów-Zdrój (1)	0,226	A	A	A	A	B
Strzelin (3)	0,225	A	A	A	B	B
Szczytna (3)	0,225	A	A	B	A	B

Piława Górna (1)	0,224	A	A	A	D	B
Boguszów-Gorce (1)	0,224	A	A	A	C	B
Długoleka (2)	0,223	A	A	A	A	B
Warta Bolesławiecka (2)	0,222	A	A	A	B	B
Czernica (2)	0,221	A	A	A	A	A
Radków (3)	0,220	A	A	B	A	B
Piechowice (1)	0,219	A	A	B	A	B
Oborniki Śląskie (3)	0,218	A	A	A	A	A
Żarów (3)	0,218	A	A	A	C	B
Lubawka (3)	0,216	B	B	A	B	B
Syców (3)	0,216	B	A	A	A	B
Środa Śląska (3)	0,216	B	B	B	B	B
Szklarska Poręba (1)	0,214	B	B	B	A	B
Kunice (2)	0,213	B	A	A	B	A
Jelcz-Laskowice (3)	0,213	B	B	B	C	A
Prochowice (3)	0,213	B	B	B	C	B
Łądek-Zdrój (3)	0,213	B	B	A	A	B
Bolesławiec (2)	0,213	B	B	B	A	B
Wołów (3)	0,212	B	B	B	B	B
Góra (3)	0,209	B	B	B	C	B
Sobótka (3)	0,205	B	B	B	B	B
Radwanice (2)	0,204	B	B	B	C	C
Siekierczyn (2)	0,204	B	B	B	B	C
Ząbkowice Śląskie (3)	0,204	B	B	B	D	B
Chocianów (3)	0,203	B	B	B	C	B
Pieńsk (3)	0,203	B	B	B	C	C
Trzebnica (3)	0,202	B	B	B	C	B
Wisznia Mała (2)	0,201	B	B	C	C	B
Jedlina-Zdrój (1)	0,200	B	B	C	B	B
Krośnice (2)	0,199	B	B	B	B	C
Podgórzyn (2)	0,198	B	B	C	A	B
Mieroszów (3)	0,197	C	B	B	A	D
Gryfów Śląski (3)	0,197	C	C	C	D	B
Głuszyca (3)	0,197	C	C	C	C	C
Przemków (3)	0,197	C	C	C	D	B
Czarny Bór (2)	0,196	C	B	B	B	C
Złoty Stok (3)	0,195	C	B	B	A	D
Legnickie Pole (2)	0,195	C	B	B	A	C
Głogów (2)	0,194	C	C	C	C	B
Żmigród (3)	0,194	C	C	C	C	C
Ścinawa (3)	0,194	C	C	C	C	C
Bolków (3)	0,194	C	C	C	B	C
Milicz (3)	0,193	C	C	C	C	B
Kamieniec Ząbkowicki (2)	0,193	C	C	C	C	D
Walim (2)	0,193	C	B	C	B	C
Zgorzelec (2)	0,193	C	B	C	A	C
Malczyce (2)	0,192	C	C	C	C	C

Mietków (2)	0,190	C	C	C	C	D
Pieszycy (1)	0,189	C	C	C	C	C
Olszyna (3)	0,189	C	C	C	C	C
Miękinia (2)	0,189	C	C	C	C	C
Węgliniec (3)	0,189	C	C	C	B	D
Twardogóra (3)	0,189	C	C	C	C	C
Dobromierz (2)	0,189	C	B	C	B	D
Marciszów (2)	0,189	C	C	C	B	D
Żukowice (2)	0,189	C	C	C	D	D
Jaworzyna Śląska (3)	0,188	C	C	C	D	C
Janowice Wielkie (2)	0,188	C	B	C	B	D
Gromadka (2)	0,187	C	C	C	A	D
Wleń (3)	0,187	C	C	B	A	D
Nowogrodziec (3)	0,186	C	C	C	C	D
Męcinka (2)	0,185	C	C	C	C	D
Gaworzyce (2)	0,184	C	C	C	C	C
Mściwojów (2)	0,184	C	C	C	D	D
Osiecznica (2)	0,182	C	C	B	A	E
Niemcza (3)	0,182	C	C	D	D	C
Miłkowice (2)	0,182	C	C	D	D	C
Wojcieszów (1)	0,182	C	C	D	C	D
Mysłakowice (2)	0,182	C	C	D	B	C
Złotoryja (2)	0,182	C	C	D	D	B
Międzylesie (3)	0,182	C	C	C	B	D
Lewin Kłodzki (2)	0,181	C	C	D	C	C
Świdnica (2)	0,181	C	C	D	A	D
Leśna (3)	0,180	C	C	C	B	D
Oława (2)	0,180	C	C	D	D	C
Jeżów Sudecki (2)	0,179	C	C	B	A	D
Ciepłowody (2)	0,179	C	C	C	A	E
Bystrzyca Kłodzka (3)	0,178	C	C	C	B	C

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2013).